STICUSA
KNIPSELKRANT 151

Amigoe MAANDAG 16 FEBRUARI 1987

Expositie in Curaçaos Museum

Peter Klapwijk stemt tot nadenken

ZATERDAGAVOND WERD IN het Curaçaosch Museum de expositie van de in Haarlem woonachtige schilder Peter Klapwijk geopend. Peter Klapwijk werd in 1947 geboren in Willemstad, alwaar hij zijn jeugd doorbracht.

De tentoonstelling werd zaterdag met enige vertraging door oud-premier Maria Liberia- Peters gopend. In haar openings- toespraak poogde ze lijnen te leggen tussen de jeugd van de heer Klapwijk en zijn manier van schilderen. "Wellicht heeft de schilder zijn vreugde van het schilderen en zijn vrijheid van kleur- en vormgebruik van ons eiland meegenomen". Deze jeugdwortels werken, aldus Liberia- Peters, nog steeds in de schilderijen van Peter Klapwijk door.

Hans Paalman, directeur van het Stedelijk Museum te Schiedam, geeft in zijn voorwoord van Peter Klapwijk's catalogus de plaats aan van de schilder in de hedendaagse Nederlandse schilderkunst. Deze is zijns inziens "een markante plaats".

Een vluchtige blik op de geëxposeerde schilderijen omkleedt deze markante plaats met veel vraagtekens voor de bezoekers. Met name de grote veelluiken roepen in eerste instantie vraagtekens op en indien men maar weinig tijd aan de expositie kan besteden, is het bezoek af te raden. De schilderijen van Peter Klapwijk vragen tijd van de bezoekers. Daarnaast ook de intentie zich de schilderijen eigen te willen maken. Dit — eigen willen maken — van een kunstwerk is een proces dat men dient te leren. Bezoekt men nooit een expositie, dan zal het eerste bezoek vaak gekenmerkt worden door onbegrip zeker het bezoeken van een expositie als deze. De toeschouwer begrijpt het niet en zal blijven steken in de sfeer van de beschrijving van de oppervlakkige verschijnselen.

Een expositie van schilderijen van stadsgezichten en baaien is voor eenieder te begrijpen. De werken van Peter Klapwijk zijn voor de ongeoefende toeschouwer veel moeilijker te begrijpen. Van de andere kant is het zo dat wanneer je Klapwijks schilderijen de tijd en de ruimte geeft om op je in te laten werken, eenieder het gevoel van originaliteit zal begrijpen. Het expressief vermogen van Klapwijk is zeer groot. Steeds opnieuw brengen nieuw ontdekte "gebeurtenissen", verschijnselen in zijn werken, de toeschouwer tot verbazing. Wat eerst een onrustige chaotisch doek lijkt te zijn, krijgt na verloop van tijd diepte, ruimte en rust.

De boodschap, die Peter Klapwijk heeft, ligt besloten in zijn werken. Het scheppen van aandacht en verbazing bij de toeschouwers is op zich reeds een belangrijke boodschap. De wereld blijkt door hem steeds als nieuw te worden ervaren. De ervaring van deze nieuwheid drukt de schilder uit en wel in kenmerkende vormen en kleuren.

Een bezoek aan het Curaçaosch Museum is zeker aan te raden voor eenieder die belangstelling heeft voor de hedendaagse schilderkunst. Peter Klapwijks schilderijen zijn nog tot 15 maart te bezichtigen.

RON SKOMOROWSKI

DE BEURS Maandag 16 februari 1987

DE BEURS Dinsdag 17 februari 1987

FORT AMSTERDAM BEZOCHT DOOR WND. DIRECTEUR KABINET DER KONINGIN

(van onze korrespondente)

PHILIPSBURG — Fort Amsterdam, een onderwerp door de Community Councils van St. Maarten uitgebreid besproken tijdens hun onderhoud met H.M. de Koningin en Z.K.H. Prins Claus op 11 februari jl., mocht zich verheugen in een bezoek van Jonkheer Mr. E.L. van Sminia, waarnemend direkteur van het kabinet der Koningin.

De Jonkheer begeleid door leden van het Fort Amsterdam Conservation Comité, toonde zeer veel interesse voor de voorheen overgroeide muren. en kon zelfs belangrijke aanwijzingen t.a.v. de met aarde opgehoogde Fortmuren verschaffen.

Overigens zijn i.v.m. het bezoek van de Koninklijke Familie de weg naar het Fort en paden naar de verborgen muren toegankelijker gemaakt, dank zij de grote medewerking van de heer W. Wiggins van Divi Little Bay Hotel.

Divi Hotels N.V., sedert 31 oktober 1986 eigenaar van Little Bay Hotel, kwam onlangs door aankoop ook in bezit van het schiereiland waarop Fort Amsterdam gelegen is. Vanaf 1970 is het schiereiland in prive bezit.

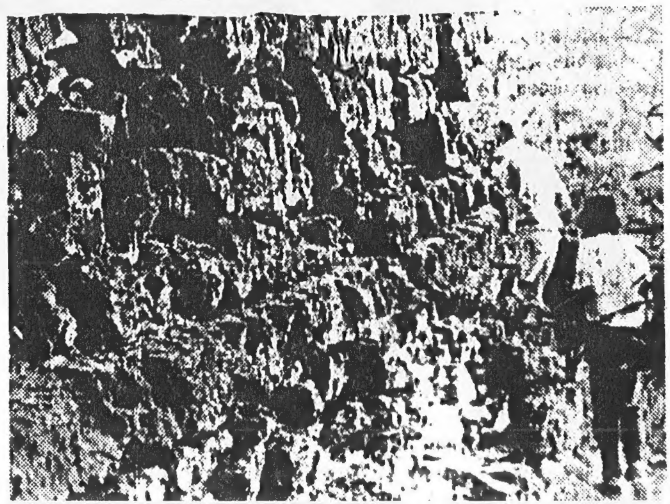

Foto: Jonkheer Mr. E.L. van Sminia, wnd. direkteur van het kabinet der Koningin bij de normaal ontoegankelijke en verborgen muren van Fort Amsterdam. Op de voorgrond drs. F. v.d. Hoeven, president van het Fort Amsterdam Conservation Comité.

De Beurs 17-2-1987

In C.C.C.
VLAMMEND KUBISME

Wie momenteel de expositieruimte van het C.C.C. binnenstapt heeft de neiging – althans, zo verging het mij – om bij de deur terug te deinzen: de vlammen lijken je tegemoet te slaan, de ruimte brandt en gloeit van de grote, overwegend roodgetinte schilderijen die Tony Monsanto daar tot 27 februari exposeert. De suggestie van in het vagevuur beland te zijn wordt nog versterkt doordat recht tegenover de toegang, op de achterwand, zijn twee grootste doeken zijn opgehangen (nrs 32 en 33), eerste delen uit een nog verder te ontwikkelen serie getiteld "Open Deuren".
Beiden zijn in gemengde technieken op canvas en vooral de rechter, Open Deuren II, bestaat uit puntig toelopende-abstracte vormen in een compositie die aan een laaiend vuur doet denken. Pas als je de zaal verder betreedt en de schilderijen stuk voor stuk gaat bekijken, blijken er toch meer kleuren dan alleen hardgeel, knalrood en feloranje gebruikt te zijn en verdwijnt het "hittegevoel" enigszins.

Op de prijslijst (hoera, de eerste keer dat we volledige informatie krijgen op een prijslijst; niet alleen titel en prijs, maar ook afmetingen, technieken en jaartal) is aan de hand van de jaartallen te zien hoe de schilder, in de afgelopen twee jaar waarin het werk is ontstaan, van nog enigszins figuratieve vormen is verder gegaan in de abstracte richting. Ook de kleurbehandeling zien we veranderen: van diepere, warmgloeiende kleuren en nog enigszins gebogen vormen, naar hoekige, kubistische vormen in primaire kleuren, waarbij opgeplakt en beschilderd textiel en papier de functie van de ronde vormen heeft overgenomen.

Uit de serie "Driehoeken" nr. XIX, 40 x 50 cm.

Tony Monsanto (geb. in 1946) vertrok als negenjarig jongetje met zijn familie naar Nederland en kwam zes jaar geleden terug naar zijn geboorte-eiland. In Nederland volgde hij de Academie voor Beeldende Kunst in Amsterdam en in Delft behaalde hij zijn diploma bouwkundig ingenieur. Facetten van beide opleidingen zijn terug te vinden in zijn werk: bijvoorbeeld de serie "Driehoeken" tonen duidelijk Bauhausinvloeden. Binnen het raamwerk van de expositie vormen "Driehoeken" wel een geheel, maar ik vraag mij af hoe één schilderij uit deze reeks zich "houdt" als eenling in een ruimte die niet gedomineerd wordt door ander werk van Monsanto. Ik ben bang dat niet alle schilderijen uit die serie dan "overeind" blijven. Deze werken zijn meer de aanloop tot andere, grotere, werken, dan dat zijzelf voldoende draagkracht bezitten. Hier is vooral nog geëxperimenteerd met vormen en kleuren; Driehoeken nr. III, XI en XVI bijvoorbeeld vertonen erg veel overeenkomsten in compositie. In de nu toch al overvolle ruimte van het C.C,C, zou het geen gemis geweest zijn als een groot deel uit deze serie niet vertoond was, dan wel dat de ruimte zo groot was geweest dat de 32 werken meer "lucht" hadden gekregen. Het hangt nu allemaal zo dicht op elkaar, en de werken zijn van zichzelf al zo nadrukkelijk aanwezig, dat het oog geen moment rust krijgt.

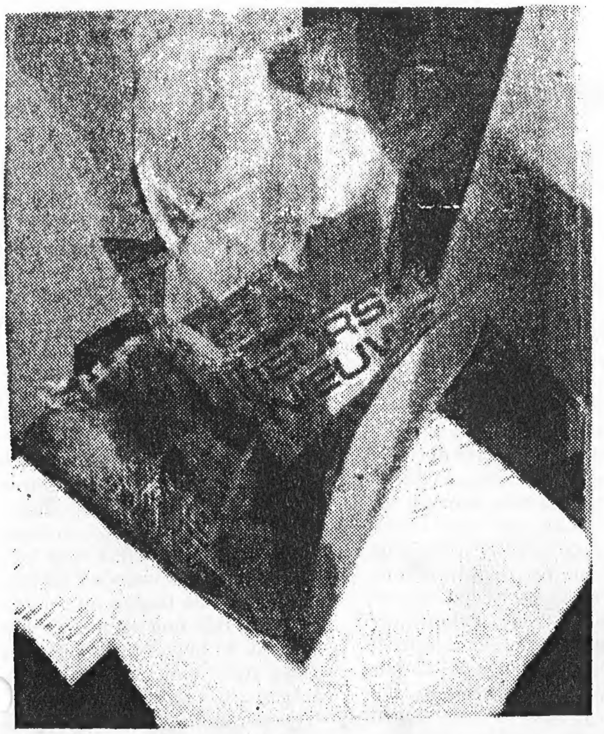
Monsanto's academische schilderopleiding is terug te vinden in het hanteren van de techniek zelf: kwast en paletmes voert hij vaardig, en in het figuratieve werk weet hij de kleuren mooi te mengen en deze afwisselend toe te passen. In de abstracte werken zijn de kleuren jammergenoeg minder subtiel aangebracht. Regelrecht uit de tube soms en daardoor nogal hard, welk effect nog versterkt wordt door het toch al glanzende aspect van acrylverf. (Olieverf, ook met een vernislaag, heeft dat bezwaar-bezwaar in mijn ogen -- veel minder).

Behalve architectonische invloeden zijn er ook invloeden van schilders aanwezig. "Geluidsgolven" (nr. 30), dat ik overigens wel mooi vind, vertoont invloeden van Delaunay. Ook de kleuren in ander werk doen daar wel aan denken. De invloeden van Klee en Kandinsky (nr. 29, Vrouw met cello) zijn onmiskenbaar aanwezig.
Het zoeken naar meer textuur op het doek heeft bij Monsanto geleid naar het toepassen van materiaal dat opgeplakt en beschilderd wordt: delen van t-shirts en broeken, geribbeld karton, papier e.d. Deze techniek, die tot zijn hoogtepunt kwam in de zestiger en zeventiger jaren, heeft bij Monsanto niet geleid tot schokkende voorstellingen, maar tot een vrij natuurlijke samenhang. Hij had, wat mij betreft, de boel wel wat meer op z'n kop mogen zetten; het is allemaal niet slecht gedaan en ziet er aardig uit, maar ook een beetje saai.

Qua composities heeft de schilder zich met name door de driehoek laten inspireren -- een van de moeilijkste vormen om mee te werken op een rechthoekig doek, want je houdt daarbij altijd vreemde hoekjes over die lastig zijn in te vullen. Hij heeft dan ook niet aldoor een bevredigende oplossing voor dit

Vervolg p. 3

Vervolg vlammend kubisme

Open Deuren II, 144 x 220 cm.

compositorische probleem gevonden. In het meer figuratieve werk zijn de composities hem gemakkelijker afgegaan, zoals bijvoorbeeld in "Blue Virgin" (nr. 19).

Een uitgebalanceerde compositie in mooie kleuren. De abstracte periode die Monsanto nu is ingegaan is voor hemzelf ongetwijfeld een spannend avontuur en een onderweg-zijn naar een doel dat hemzelf misschien al duidelijk voor ogen staat.

Het publiek kan getuige zijn van die "reis" van de schilder, kan door deze expositie dat proces van nabij meemaken. Monsanto heeft wel degelijk een eigen handschrift, maar het is nog niet duidelijk welke taal hij gaat spreken. Wellicht dat dat de reden is dat het publiek op de opening vooralsnog een afwachtende houding aannam, maar ook de drempelverhogende prijzen (van f 4500,- tot f 9500,-) zullen een rol gespeeld hebben. Terecht of niet: op Curacao wordt nu eenmaal niet snel een paar duizend gulden uitgegeven voor een schilderij.

De heer Alex Reinders, rector magnificus van de UNA, die deze tentoonstelling vrijdagavond opende, pleitte dan ook nogmaals (eerder deed hij dit bij de opening van de expositie van etser Roumen Skortchev) voor participatie van de overheid in beeldende kunst, bijvoorbeeld, door het instellen van subsidie. "Beeldende kunst kan het niet doen zonder financiele steun," aldus Alex Reinders. Een klein beetje subsidie werd overigens al verleend door het C.C.C., dat niet alleen de ruimte ter beschikking stelde, maar dat ook de goedverzorgde kleurenfolder met achtergrondinformatie voor zijn rekening nam.

Marjo Nederlof

Woensdag 18 februari 1987

CCB GAF REISTICKET EN EEN JAAR GRATIS MUZIEKLES

KRALENDIJK — Tijdens de overhandiging van de prijzen aan de winnaars van het Festival di Tumba Juvenil, welke afgelopen zondag plaatsvond in het Stadion te Kralendijk, viel het de reporter van Beurs en Nieuwsberichten op dat er dit jaar zeer waardevolle prijzen aan de prijswinnaars werden uitgereikt. Twee daarvan zijn zeker vermeldenswaard, nl. de prijzen van het Cultureel Centrum Bonaire. De prijswinnaars kregen alle drie als prijs 1 jaar muziekles bij het CCB, in welke tak van de muziek zij zelf willen.

Tevens kreeg de Rey di Tumba, behalve het jaar gratis muziekles, een reisticket, retour, naar Curaçao aangeboden.

Bij navraag door de B&N verklaarde één van de woordvoerders van het CCB dat het Cultureel Centrum Bonaire dit jaar iets speciaals voor de jeugd wilde doen en daarom deze prijzen had geintroduceerd bij het Festival di Tumba Juvenil. Zulks om enerzijds muzieklessen te stimuleren en anderzijds het Festival di Tumba een ruggesteun te geven. Weliswaar een prachtig initatief van het CCB die zeker opvolging verdient bij andere instanties.

AMIGOE
DINSDAG 17 FEBRUARI 1987

Lezing over Hoe Antilliaans was Debrot

KRALENDIJK — Op **woensdag 18 februari zal onder auspiciën van de UNA een lezing worden georganiseerd in de Scholengemeenschap Bonaire (SGB). De lezing wordt gehouden door prof. dr J.J. Oversteegen onder de titel: Hoe Antilliaans was Debrot? De lezing begint om acht uur. De plaats is de aula van het SGB.**

Amigoe WOENSDAG 18 FEBRUARI 1987

UITNODIGING

In het kader van de Cola Debrot-voordrachten zal op zondagmorgen 22 februari 1987 een voordracht verzorgd worden door

DR. INEKE PHAF

(Docente Caribische literatuur Universiteit van Berlijn)

over

DE OVEREENKOMSTEN TUSSEN DE POEZIE VAN NICOLAS GUILLEN EN FRANK MARTINUS ARION

Plaats : **Aula-UNA**
Tijdstip : **Zondagmorgen 22 februari 1987, 11.00 uur**
Toegang : **Vrij. Na afloop koffie/thee op de patio.**

UNA
Universidat Nashonal di Antia
Universiteit van de Nederlandse Antillen
University of the Netherlands Antilles
Universidad de las Antillas Neerlandesas

DE BEURS
Donderdag 19 februari 1987

Vanavond bioscoopfilm in De Tempel

WILLEMSTAD - 'Come back' (Nederland, 1981), is de film die Filmliga Curaçao vanavond draait in Theater De Tempel bij het Wilhelminaplein, vlak voor de gerestaureerde Waterfortbogen in Punda, Willemstad.

Over deze film van regisseur Jonne Severijn, schrijft H. Buijze in FID (Film, Informatie, Documentatie), dat het scenario boeit, de beelden uitstekend zijn getimed en dat er vaart in zit.

Ook de muziek en spelregie van de film 'Come back' worden beoordeeld als fantastisch. Het thema van de film is hoe Ab Goeree, een jonge alternatieve en bezeten saxofonist, een ernstig auto-ongeluk waarbij hij zijn rug breekt, verwerkt. Ook de reacties van de mensen aan zijn sociale horizon spelen een rol in deze film.

Theater De Tempel is sinds enige tijd de enige bioscoop, op een auto-bioscoop (Drive In theater) na, op Curaçao waar het nog mogelijk is in publieksverband een film te kunnen zien.

Voor mensen die nog geen lid zijn geworden van de vereniging Filmliga Curaçao, kost de toegang tot de film drie rijksdaalders. Leden van de Filmliga kunnen op vertoon van hun lidmaatschapskaart, de film gratis zien.

Wordt voorwaarde om les te geven

Tweede cursus Papiaments voor leerkrachten van start

WILLEMSTAD — Vanmiddag om half vier gaat de tweede fase van start van de bijscholings- cursus voor onderwijzers, in verband met de invoering van het Papiaments als vak op de basisscholen. Elk jaar doet men een fase, zodat de onderwijzers na vier jaar hetzelfde niveau Papiaments hebben als afgestudeerden van de Pedagogische Academie. Na verloop van tijd zullen mensen die deze cursusen ondanks alle mogelijkheden niet hebben afgerond niet langer bevoegd zijn om les te geven op basisscholen.

Zo verklaarde gistermiddag gedeputeerde van Onderwijs Angels Salsbach. Hij zei dat de introductie van het Papiaments het eerste jaar naar tevredenheid van alle betrokkenen is verlopen, al heeft men natuurlijk wel aanwijzingen voor mogelijke verbeteringen. Hij gaf vervolgens een uitzetting van de redenen waarom Papiaments volgens hem ook als voertaal moet worden ingevoerd, en dat de bezwaren hiertegen zijns inziens vaak op verkeerde indrukken gebaseerd zijn. Vergeten moet niet worden hoeveel aandacht men besteedt aan de voorbereiding van leerkrachten op hun nieuwe taak en de ontwikkeling van les- methoden en het materiaal. Deze tweede cursus, waarin dieper op de materie wordt ingegaan, noemde hij een goed voorbeeld daarvan.

In totaal 737 onderwijzers hebben de eerste cursus na diverse mogelijkheden met succes afgerond, hetgeen 85 procent is van alle onderwijzers. Verder zijn er nog 87 onderwijzers van Nederlandse afkomst bezig met een een spciaal voor hen ontworpen cursus, waarbij zij worden voorbereid om vervolgens ook de vier cursussen die iedereen moet volgen te doen. Ook 21 functionarissen van de diverse schoolbesturen en onderwijsambtenaren hebben het getuigschrift gehaald. Zo'n 40 leerkrachten hebben de cursus om diverse redenen niet behaald, en krijgen hiertoe alsnog de kans. Naar Salsbach verklaarde zal men na verloop van tijd niet meer bevoegd zijn om les te geven op school zonder de nodige getuigschriften, ook met het oog op de plannen om Papiaments als voertaal te maken op de basis- scholen. Eer het zover is zal iedereen volgens hem echter ruim voldoende gelegenheid krijgen, ongeacht nationaliteit, om de papieren te behalen, zodat het ontbreken daarvan slechts te wijten kan zijn aan een gebrek aan medewerking.

Naar cursus- coördinator Fifi Nieuw verklaarde heeft men naar aanleiding van suggesties bij de eerste cursus een aantal zaken gewijzigd. Zo is het minimum aantal gemiste lessen van 25 procent, dat als onvolwassen werd ervaren, geschrapt, al wordt de presentielijst nog wel bijgehouden voor een totale indruk. Daarnaast ligt de nadruk meer op zelfstudie, en er is nu één in plaats van twee keer per week les. Voorts zal men minder vaak toetsen in de vorm van proefwerken. Die wijzgingen hebben gedeeltelijk ook te maken met de aard van de tweede cursus, waarbij men dieper ingaat op de materie.

Hij verzocht de cursisten om toch zoveel mogelijk lessen bij te wonen daar het beheersen van een taal dat nu eenmaal eist, en om niet te laat te komen en zo de lessen te storen. Voorts deed hij een beroep op alle mensen die de eerste cursus met succes afrondden en om wat voor reden dan ook nog niet inschreven op de tweede cursus, om dit alsnog te doen. Dit omdat het geven van Papiaments in het schooljaar 1988-89 zonder een getuigschrift van de vandaag gestarte cursus niet zal worden toegestaan. Bovendien zou men in de toekomst wel eens onbevoegd kunnen worden verklaard als men niet de volledige vier fasen van de cursus doorloopt. Ook is men niet van plan zoals het afgelopen jaar een groot aantal van dezelde cursussen te houden, zodat men er goed aan doet meteen in te schrijven.

De cursus wordt verdeeld over 24 groepen, in klaslokalen op 7 verschillende scholen. In elke groep zitten ongeveer 30 leerkrachten, en men heeft getracht evenals bij de eerste cursus zoveel mogelijk onderwijzers van dezelfde scholen bij elkaar te houden. Intussen gaan Sedukal en Komapa verder met de voorbereiding en verbetering van lesmateriaal, zowel voor de cursussen als de lessen op school. Nieuw wilde nog even erop wijzen dat de betrokkenen zonder enige vorm van geldelijke beloning vaak twee of meer van hun vrije avonden per week opofferen voor deze vaak gecompliceerde zaak.

Aruba toont ook op cultureel gebied op eigen benen te kunnen staan

Culturele manifestatie: op hoog peil staand en wervelend gebeuren

ORANJESTAD — Met een op hoogpeil staande culturele manifestatie toonde de Arubaanse gemeenschap dinsdagavond aan de koninklijke gasten de creativiteit ook op het gebied van cultuur- uitingen. Er werd op deze manifestatie, waarvan de gasten na afloop duidelijk lieten horen er van genoten te hebben en het iets uitzonderlijks te vinden, rekening gehouden met muziek, dans en zang doch ook met andere vormen van culturele expressie werden niet vergeten. Met name toneel, poëzie, sport en het kleurrijke carnaval, zelfs het decor gaven uiting aan de culturele ontwikkeling van Aruba. Tot slot van de manifestatie bood premier mr. Henny Eman het door mevrouw Ofelia Paris- Wever vervaardigde geschenk aan koningin Beatrix en prins Willem Alexander. Laatstgenoemde kreeg zijn geschenk aangeboden door Willem Alexander Krozendijk en Aychel Geerman, die op dezelfde dag als de prins van Oranje geboren werden. Onder luid gejuich gaf koningin Beatrix, die met een «masha danki, masha danki» haar korte toespraak besloot, de schooljeugd van Aruba voor vrijdag een vrije dag. De vorstin dankte voor de geweldige avond en de bijzonder hartelijke ontvangst op Aruba. "Overal zagen we blijde gezichten en wij nemen dan ook een kostbare en mooie herinnering mee terug naar Nederland".

Het koninklijk bezoek beleefde dinsdag een bijzonder drukke en enthousiaste dag op Aruba. In de morgenuren bereidde geheel San Nicolas de vorstin, prins Claus en de prins van Oranje een bijzonder hartelijke ontvangst. De jeugd bracht dit tot uiting door een aubade, die iets te lang duurde, de ouderen deden het door in Codesan- kantoor de gasten uitleg te geven over de wijze waarop San Nicolas met man en macht werkt om op beide benen te kunnen blijven staan. Daarna werden de stoeten gesplitst, waarbij wel een woord van waardering op zijn plaats voor hoofdagent Van Heertum en zijn staf, die met het splitsen van de stoet "een geruisloos actieplan" uitvoerde. Prins Claus ging naar de Kamer van Koophandel, de prins van Oranje naar de politieschool, waar hij zich verkleedde en daarna in het uniform van luitenant van de Koninklijke Marine een bezoek aan de kazerne bracht. Koningin Beatrix verrichtte onder grote belangstelling de heropening van FUNARI te Savaneta, waar zij door voorzitter De Vries en het bestuur hartelijk ontvangen werd. Uitvoerig liet de vorstin zich voorlichten over het werk waarbij zich geruime tijd met de gehandicapten, die aan de handenarbeid bezig waren, onderhield.

Het daarop volgend bezoek aan Casa Cuna was bijzonder ongedwongen. Geruime tijd zat de vorstin op de grond met een schare kinderen om haar heen, die de vorstin bijzonder hartelijk bejegende. Eén van hen had zeer veel aandacht voor de hoed van de vorstin, maar kwam er niet ver mee.

In de middaguren werd in het Jeugdcentrum Washington een grootse manifestatie van de geüniformeerde jeugd en sport gehouden. Ruim vijftienhonderd kinderen namen hieraan deel en lieten met hun leiders zien, dat er voor de jeugd op sportgebied en ontspanning zeker wel wat te beleven valt. Zo trok bij de karate- afdeling de drie-jarige Jonathan Alvarez alle aandacht toen

vervolg p. 5

Culturele Manifestatie

hij trachtte een plankje met zijn vuist doormidden te slaan, hetgeen na enige malen proberen onder luid applaus van de koninklijke gasten gedeeltelijk lukte. Tot slot van het bezoek aan het jeugdcentrum werd de vorstin een geschenk aangeboden. Het geheel werd besloten met een defilé.

Bij het landbouw-station Santa Rosa konden de gasten zich op de hoogte stellen van het wel en wee op Aruba's proefstation. Ir. Sylvester Vrolijk en Tom Barmes gaven de nodige uitleg. Bij de varkensteelt trok de wijze waarop een werknemer de tanden van een zeug aan het verwijderen was de koninklijke aandacht. Toen daarop het beest nog een stevige spuit kreeg, liet een bezorgdkijkende vorstin zich ontvallen: "Dat gaat er hier stevig aan toe".

In het Bushiri Beach Hotel [illegible]d een rondgang door de Hotelvakschool gemaakt, waarna een ontmoeting plaatsvond met vertegenwoordigers uit de toeristische sector. De Arubaanse kunstenaar Adriaan Schouten bood de koningin een van zijn werkstukken aan, «A fragment of time», gemaakt van calco op kwihihout, hetgeen uitbeeldt de aankomst van de Spanjaarden op Aruba, de goudproductie en nu de nieuwe industrie: het toerisme. Zes jaar geleden bood Adrian Schouten de vorstin reeds één van zijn werkstukken aan, terwijl prins Claus één van zijn werken bezit die hij van het Antillenhuis ten geschenke kreeg bij de opening van de Jaarbeurs in Utrecht.

In de avonduren had op een overvol Plaza 18 di Maart de culturele manifestatie plaats, waaraan zevenhonderd perso[illegible]deelnamen. De Amigoe be[illegible]htte in haar koninginne-editie reeds uitvoerig over de inhoud van deze culturele manifestatie, die niet terugkijkt op het historische — zoals dit gebeurde bij viering van het ingaan status aparte voor prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven — maar het was een wervelende, goed opgezette en verzorgde show, vol afwisselingen. Er werden vele facetten getoond van wat Aruba heden ten dage is en vooral de nadruk gelegd dat ook op cultureel gebied Aruba op eigen benen weet te staan. Uit de reacties van de koninklijke gasten en het gevolg bleek wel bijzonder duidelijk dat men deze avond iets aparts, iets groots had gevonden, dat een diepe indruk achterliet.

Voordat de koningin zich woensdagmiddag terugtrok, bood premier mr. Henny Eman aan de koningin de muziek van de manifestatie op cassette aan, speciaal voor haar zuster prinses Christina, die gisteren haar veertigste verjaardag vierde.

DE BEURS
Woensdag 18 februari 1987

Culturele aktiviteiten

KRALENDIJK -- Het departement van Cultuur en Opvoeding maakt bekend dat de voorbereiding voor de organisatie van folkloristische aktiviteiten in volle gang is.

Na het geslaagde optreden van de Maskaradegroep gedurende de maand januari, komt nu de Simadan aan de beurt. Doordat de oogst dit jaar door de grote droogte miniem zal zijn heeft het Departement van Cultuur en Opvoeding besloten de volgende aktiviteiten te gaan organiseren.

21 maart 1987 Festival kanto Simadan Mayo
4 april 1987 Simadan di Kosecha
20 april 1987 Marcha Simadan di Pastor
30 april 1987 Simadan di Klausura

Wat het Festival di Kanto Mayo betreft, wordt aan de geinteresseerden meegedeeld, dat men van nu af zich hiervoor kan laten inschrijven bij het departement van Cultuur en Opvoeding, afdeling folklore.

AMIGOE VRIJDAG 20 FEBRUARI 1987

DE BEURS
Woensdag 18 februari 1987

VANAVOND LEZING PROF. OVERSTEEGEN

KRALENDIJK - Van de "Universidat National" van de Antillen is bericht ontvangen dat op 18 februari 1987, dus vanavond woensdag een lezing wordt gehouden door Prof. Dr. J.J. Overstegen. Deze lezing vindt plaats in de Scholengemeenschao op Bonaire en begint om 8 uur 's avonds. Het onderwerp is "Hoe Antilliaans was Debrot?"

Iedereen is van harte welkom.

HENK TIMMER

ONTWIKKELINGSPLAN ARUBA MOET GESTIMULEERD WORDEN

ORANJESTAD - Tijdens de informatieavond voor de Nederlandse pers, gaf Henk Timmer een uiteenzetting van een Ontwikkelingsplan.

De regering stelt een integraal ontwikkelingsplan op, dat het particulier initiatief sterk moet stimuleren. Punten uit dat plan zijn:

1. Verbetering van de faciliteiten voor investeerders, ter stimulering van investeringen in de particuliere sector.

2. Omvorming van de Arubaanse Ontwikkelingsbank tot een instituut dat grote en kleine projekten van middellang en langlopende crediet kan voorzien en ook in het risicodragend kapitaal kan deelnemen. De Arubaanse Ontwikkelingsbank zal daartoe een nieuwe opzet krijgen waarbij Exxon, de Nederlandse Participatiemaatschappij (Nationale Investeringsbank) en de locale banken worden uitgenodigd om in het kapitaal te participeren. De Arubaanoverheid zal slechts een minderheid in het kapitaal bezitten. Met aanvullende langlopende leningen, zal gestreefd worden het werkkapitaal op te voeren tot $ 25.000.000 of, zo mogelijk, $ 40.000.000. De leiding van deze Arubaanse Ontwikkelings Bank zal geheel onafhankelijk zijn van de overheid. Via deze Arubaanse Ontwikkelingsbank zal ook de aanzet gegeven worden voor een betere hypotheekfinanciering. Thans zijn er onvoldoende middelen beschikbaar voor de grote vraag naar hypothecaire leningen.

3-Reorganisatie van de overheidsbedrijven en waar mogelijke privatisering, verhoging van de doelmatigheid zal tot kostenverlaging moeten leiden, adviesbureau Berenschot werkt momenteel aan een projekt waarbij het gehele overheidsapparaat op de doelmatigheid wordt beoordeeld, door vervroegde pensionering en een wachtgeldregeling zullen de kosten van de overheid teruggedrongen worden.

4. Er zal een actief beleid worden gevoerd worden voor het aantrekken van nieuwe industrieën. In een vrije zone beleid zal behalve distributie en assemblage ook industriele activiteit worden toegestaan.

5. Verdere ontwikkeling van het toerisme is essentieel voor terugkeer van de welvaart op Aruba. Als bron van werkgelegenheid blijft het toerisme de belangrijkste economische peiler. De directe werkgelegenheid is hoog-ongeveer een arbeidsplaats per hotelkamer en de afgeleide werkgelegenheid is nog eens 0,7 tot 1 arbeidsplaats per hotelkamer.

Diversificatie is van groot belang. Met de komst van 5 sterren hotels als Golden Tulip en Hyatt kan Aruba weer een kans maken op de markt van welgestelde reizigers. Met het succesvolle systeem van periode-eigendom (time-share), bij projekten als Aruba Beach Club, Playa Linda, Casa del Mar en Dutch Village van de Divi Hotels, investeert de toerist zelf in Aruba. Naast de nog steeds groeiende groep repeat-toeristen, die jaar op jaar naar het in hun ogen paradijslijk home-away-from-home Aruba terugkomt, biedt de time-share toerist Aruba een vaste basis van trouwe bezoekers, gasten die thuis in de markt weer volop reclame maken voor Aruba, en met familie en kennissen terugkomen.

6. Lang-verblijf toerisme is een volgende ontwikkeling. Aruba wil graag renteniers en gepensioneerden aantrekken, die hier een deel van het jaar of het gehele jaar komen wonen. Voor Amerikanen is dat een logische volgende stap op hun vele vakanties die zij reeds op Aruba hebben doorgebracht.

Overwintering of meer is aantrekkelijk op een mooi en warm eiland waar men zich veilig en welkom weet. Belastingvlucht speelt daarbij niet voor de Amerikaan. De houder van een Amerikaans paspoort is overal Amerikaans belastingplichtig, waar ter wereld hij of zij ook woont of verblijft, de ter plaatse, dus in ons geval op Aruba betaalde belasting, kan thuis in de VS worden gecompenseerd. De belasting op Aruba mag daarom niet hoger zijn dan die in de VS, en dat is nu wel het geval. Een speciaal belastingtarief voor deze categorie lang-verblijf toeristen-min-of meer gelijk aan de nieuwe Amerikaanse tarieven- is dan ook noodzakelijk, op basis van die tarieven zal het voor Europeanen-- die wel op de vlucht kunnen gaan voor de hoge belastingen thuis-- ook erg interessant worden om zich fiskaal op Aruba te vestigen. Door een aangepaste belastingregeling en een goede hypotheekfinanciering kan dit lang-verblijf toerisme zeer succesvol zijn. Voor de projectontwikkeling-- o.a. in gebieden Seroe Colorado en Palm Beach- en de bouwsector biedt deze ontwikkeling veel werkgelegenheid.

7. Aruba heeft ook goede kansen om een centrum voor conventies te worden. Een studie van het Amerikaanse adviesbureau Pannel Kerr Foster heeft de haalbaarheid aangetoond van een 1000 kamerhotel met conventie faciliteiten. Grote concerns en organisaties van beroepsgenoten maken hun conventies graag aantrekkelijk door het ver van huis te zoeken. In het verleden viel de keus vaak op Europa, maar de angst voor terrorisme heeft daar de klad in gebracht, Aruba kan als alternatief kansrijk zijn.

8. Olie exploitatie zal moeten uitwijzen of er exploiteerbare hoeveelheden olie of aardgas onder de territoriale wateren van Aruba zitten. Binnenkort zullen de regels voor potentiele exploratie en exploitatie kandidaten worden vastgesteld.

9. De onderhandelingen over eventuele heropening van de ex-Lago raffinaderij verkeren in een eindstadium. De laatste overgebleven kandidaat --de Whiteford Group-- zal waarschijnlijk een kans krijgen om aan te tonen dat de exploitatie op kleinere schaal haalbaar is. In dat geval zal Aruba de raffinaderij overnemen van Exxon en overdragen aan Whiteford, blijkt heropening financieel of technisch niet haalbaar, dan volgt ontmanteling. De locatie zal dan gebruikt worden voor nieuw aan te trekken industriele activiteit.

10. Aruba wil zich ontwikkelen tot internationaal dienstencentrum, met het accent op financiele dienstverlening, de haalbaarheid van zo'n centrum is momenteel onderwerp van studie.

Tot hier de mededeling van Henk Timmer.